

Załącznik Nr 3

do projektu Uchwały Nr
Rady Miasta Bielsk Podlaski
z dnia

OBJAŚNIENIA przyjętych wartości

do Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Bielsk Podlaski na lata 2025-2036 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2025-2036

Dane Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2025 - 2036 są zgodne z danymi zawartymi w projekcie budżetu Miasta Bielsk Podlaski na 2025 rok.

Przy sporządzaniu prognozy skorzystano z Założeń Projektu Budżetu Państwa na rok 2025, opublikowanych przez Radę Ministrów w miesiącu maju 2024 r. oraz uwzględniono informacje przekazane przez:

- Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku o kwotach dotacji celowych z budżetu państwa oraz kwotach dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej w 2025 r. (pismo FB-II.3110.40.2024.MN),
- Krajowe Biuro Wyborcze Delegatura w Białymstoku o kwocie dotacji celowej przeznaczonej na finansowanie kosztów aktualizacji danych zgromadzonych w Centralnym Rejestrze Wyborców w 2025 r. (pismo DBŁ.3112.92.2.2024),
- Ministra Finansów o należnych na 2025 rok dochodach z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, podatku dochodowym od osób prawnych oraz dochodach z tytułu subwencji ogólnej (Załącznik do pisma Ministra Finansów nr ST3.4750.14.2024).

Od dnia 1 stycznia 2025 r. wchodzi w życie uregulowania prawne, o których stanowi ustawa z dnia 21 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572). Ustawa wprowadza pojęcie potrzeb finansowych j.s.t. Jest ich pięć rodzajów: wyrównawcze, oświatowe, rozwojowe, ekologiczne i uzupełniające. Ustawa zawiera metody kalkulacji wysokości tych potrzeb. Jeśli dochody z udziału w PIT i CIT danej jst okażą się niewystarczające do pokrycia wyliczonych potrzeb finansowych, samorząd dostanie subwencję ogólną z budżetu państwa. Zgodnie z przytoczoną informacją otrzymaną od Ministra Finansów, Miasto Bielsk Podlaski nie otrzyma dochodów z tytułu subwencji ogólnej. Dochody podatników podatku dochodowego od osób prawnych oraz podatników podatku dochodowego od osób fizycznych mających siedzibę na terenie naszego miasta są wystarczające do pokrycia potrzeb wyrównawczych, potrzeb oświatowych i potrzeb rozwojowych. Potrzeby ekologiczne i uzupełniające nie zostały dla naszego Miasta określone. Planowanie wzrostu dochodów bieżących i wydatków bieżących na kolejne lata oparto o prognozowany wzrost gospodarczy, wzrost inflacji i planowany wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej oraz wzrost wynagrodzenia minimalnego. Zgodnie z wymienionymi Załoženiami Projektu Budżetu Państwa na rok 2025 przewiduje się tempo wzrostu gospodarczego na poziomie 3,7% r/r. Wpływ na to będzie miała między innymi spadająca inflacja i przewidywane niewielkie złagodzenie polityki pieniężnej. W wymienionym dokumencie zakłada się, że w 2025 r. nakłady brutto na środki trwałe wzrosną o 10,2%, na co wpływ będzie miało polepszenie sytuacji gospodarczej, a w dalszej perspektywie także spadający koszt kapitału. Dlatego też, ze względu na planowany spadek kosztu kapitału w długim okresie, przy planowaniu wydatków na obsługę długu, nie założono

kolejnego wzrostu stóp procentowych, a dokonano kalkulacji na bazie aktualnych stawek (na dzień 31.10.2024 r.) Wibor 1M i Wibor 6M.

Wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2025 r. nastąpi o 7,1%, a wskaźnik inflacji ukształtuje się na poziomie 4,1%. W budżecie na 2025 rok zapewnia się środki zarówno na realizację zadań inwestycyjnych, stymulujących rozwój gospodarki, jak i na kluczowe programy społeczne. Zaplanowano finansowanie i dofinansowanie zadań z zakresu pomocy społecznej, w tym zadania z zakresu administracji rządowej, realizowane na podstawie porozumień oraz własne.

Przy planowaniu kwoty wydatków bieżących skalkulowano przyszłoroczną podwyżkę minimalnego wynagrodzenia za pracę. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 września 2024 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2025 r., od 1 stycznia 2025 r. minimalne wynagrodzenie wyniesie 4.666 zł brutto. Kwota minimalnej stawki godzinowej także wzrośnie w 2025 r. i od 1 stycznia wyniesie 30,50 zł.

Prognozy dochodów i wydatków majątkowych zostały przyjęte na podstawie realizowanych i planowanych do realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych oraz możliwości pozyskania finansowania zewnętrznego. Miasto Bielsk Podlaski posiada podpisane umowy lub informacje o pozytywnym rozstrzygnięciu konkursów o dofinansowanie, których realizację rozpocznie lub będzie kontynuować w 2025r.

Przy sporządzaniu prognozy na lata 2025 – 2036 uwzględniono również przewidywane wykonanie roku 2024, które znacznie się różni od planu na rok 2024. Różnice wystąpią głównie z tytułu braku realizacji następujących zaplanowanych wydatków majątkowych:

- Przebudowa ulicy Cegielnianej na odcinku od ul. Żytniej do ul. Wiśniowej oraz drogi wewnętrznej nr geod. 3074 w Bielsku Podlaskim – dokumentacja projektowa – 74.944 zł,
- Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej Nr 107381B ul. Gajowej na odcinku od ul. Dubiażyńskiej do ul. Strzelniczej oraz drogi gminnej Nr 107350B ul. Strzelniczej na odcinku od ul. Gajowej do ul. Bohaterów Września w Bielsku Podlaskim – dokumentacja projektowa – 245.000 zł,
- Przebudowa ul. Kazimierzowskiej w Bielsku Podlaskim – dokumentacja projektowa – 178.344 zł,
- Przebudowa chodników i zjazdów ul. Kolejowa w Bielsku Podlaskim – dokumentacja projektowa – 61.500 zł,
- Wydatki związane z nabyciem gruntów na cele związane z modernizacją bądź budową dróg miejskich – 170.000 zł,
- utwardzenie terenu wraz z odwodnieniem na osiedlu Mickiewicza 27 – dokumentacja - 50.000 zł,
- Zielony, naturalny i klimatyczny Bielsk Podlaski – 155.000 zł,
- Oświetlenie ul. Kazanowskiego w Bielsku Podlaskim – 70.000 zł,
- Rewitalizacja obszaru miejskiego: budowa tężni solankowej oraz fontanny w Bielsku Podlaskim – 65.665 zł,
- dotacja celowa na inwestycje w Pływalni Miejskiej „Wodnik” - 100.000 zł,
- objęcie nowych udziałów w spółce Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa KZN – Podlaskie Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Łapach – 2.931.955,
- Budowa przyłącza do kanału deszczowego przy ul. Mlecznej – 25.000 zł,
- Przebudowa ulicy Zimowa Droga w Bielsku Podlaskim – 35.000 zł,
- Wymiana ogrodzenia boiska MOSIR – 50.000 zł.

Biorąc pod uwagę wykaz powyższych wydatków majątkowych i przewidywaną realizację wszystkich pozostałych założeń do budżetu na 2024 rok ustalono, że rok budżetowy 2024

zostanie zakończony nadwyżką w wysokości 6.611.483 zł i na koniec roku pozostaną na rachunku wolne środki w wysokości 4.212.408 zł (zgodnie ze sprawozdawczością za 2024 r. wolne środki z lat ubiegłych wynoszą 925 zł).

Przy uwzględnieniu wyżej opisanych założeń na 2025 r. zostały zaplanowane następujące kwoty dochodów i wydatków budżetu:

Dochody

Wyszczególnienie	Dochody	Dochody bieżące	Dochody majątkowe
	[1.1]+[1.2]	1.1	1.2
Wykonanie 2024	163 627 550,00	145 350 749,00	18 276 801,00
2025	173 540 030,00	147 187 685,00	26 352 345,00

Wydatki

Wyszczególnienie	Wydatki	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
	[2.1]+[2.2]	2.1	2.2
Wykonanie 2024	157 016 067,00	136 156 055,00	20 860 012,00
2025	175 352 438,00	142 647 028,00	32 705 410,00

Założona dynamika zmian wynika zarówno ze wzrostu przewidywanych wpływów z poszczególnych źródeł dochodów bieżących, jak i majątkowych, a także założonych do poniesienia wydatków bieżących i majątkowych związanych z realizacją przedsięwzięć inwestycyjnych współfinansowanych ze środków zewnętrznych bezzwrotnych.

Zaplanowane na 2025 r. kwoty dochodów i wydatków będą wzrastać sukcesywnie w ciągu roku, między innymi za sprawą otrzymywania dodatkowych środków na finansowanie zadań zleconych do realizacji dla Miasta. Zgodnie z „Informacją o rezerwie ogólnej i rezerwach celowych budżetu państwa ujętych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2025”, opublikowaną przez Ministerstwo Finansów w miesiącu październiku 2024 r., w projekcie budżetu państwa na rok 2025 rezerwy celowe zaplanowano w 62 pozycjach, z przeznaczeniem między innymi na:

- dopłaty do paliwa rolniczego, tj. sfinansowanie producentom rolnym części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz pokrycie kosztów gmin związanych z realizacją dopłat,
- współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich, np. Funduszy Europejskich dla Polski Wschodniej 2021-2027, Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy 2021-2027, itd.,
- środki na realizację ustawy o Karcie Dużej Rodziny,
- środki na finansowanie ustawowo określonych zadań dotyczących wyborów i referendów,
- środki na zadania określone w ustawie o pomocy społecznej oraz na opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej,

- środki na wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych,
- środki na realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028,
- środki na realizację zadań związanych z wypłatą bonu energetycznego,
- środki na realizację zadań wynikających z ustawy o dodatku osłonowym.

Oprócz powyższego, dochody i wydatki różnie się kształtują w poszczególnych latach ze względu na realizację przedsięwzięć z dofinansowaniem zewnętrznym i w 2025 roku będą realizowane następujące projekty z wykorzystaniem środków zewnętrznych:

- „Wszechstronny nauczyciel kluczem do sukcesu ucznia” – projekt będzie realizowany od 01.12.2024 r. do 31.05.2026 r., ale dochody wpłyną w roku 2024 – 153.664 zł i w roku 2026 – 38.415 zł, a wydatki wystąpią tylko w 2025 r. w wysokości 192.080 zł;
- „Poprawa dostępności przestrzeni publicznej w budynkach Urzędu Miasta w Bielsku Podlaskim” – dochody w kwocie 489.376 z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na dofinansowanie zadania wpłynęły w 2024 r., a wydatki w wysokości 261.425 zł będą jeszcze realizowane w 2025r.;
- „Rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej na terenie Miasta Bielsk Podlaski, w tym wykonanie instalacji odnawialnych źródeł energii” - 11.444.545 zł stanowią środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadania w 2025 r. i 11.444.545 zł w 2026 r., natomiast wkład własny w wysokości 3.714.060 zł zostanie wniesiony w 2024r.;
- „Budowa Samorządowego Żłobka Miejskiego w Bielsku Podlaskim” – 4.495.172 zł wyniesie dofinansowanie z Krajowego Programu Odbudowy w 2025 r., przy wkładzie własnym 1.0337.890 zł i dofinansowanie w 2026 r. w wysokości 1.027.517 zł, przy wkładzie ze środków własnych Miasta w wysokości 930.753 zł;
- „Budowa kompleksu sportowego Orlik 2024 na terenie MOSiR w Bielsku Podlaskim wraz z budową kortu tenisowego z trybunami i boiska do siatkówki” – dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu budowy kompleksów sportowych Orlik Edycja 2024 wyniesie 500.000 zł w 2025 r. (500,000 zł – wydatki ze środków własnych) i 1.500.000 zł w 2026 r. (1.984.890 zł – wydatki ze środków własnych);
- Rewitalizacja obszaru miejskiego: budowa tężni solankowej oraz fontanny w Bielsku Podlaskim;
- objęcie nowych udziałów w spółce Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa KZN – Podlaskie Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Łapach – 2.931.955 zł – dofinansowane ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa;
- Zagospodarowanie terenu, zabezpieczenie przed wilgocią Bazyliki Mniejszej w Bielsku Podlaskim – II etap – dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w 2025 r. wyniesie 1.100.000 zł, natomiast wydatki – 1.022.449 zł. Realizacja wymienionego zadania i otrzymanie dofinansowania będzie uzależnione od wniesienia wkładu własnego w wysokości 2% wartości zadania, który zostanie opłacony ze środków własnych Miasta.

Prognozę przyjętych wartości przedstawiono w poniższych zestawieniach tabelarycznych, z założeniem przewidywanego wykonania roku 2024, uwzględniającego zdarzenia, które zaszły po zakończeniu III kwartału 2024 roku, wskazujących na zwiększenie dochodów i oszczędności w ponoszonych wydatkach bieżących i majątkowych.

Poz. 1. Dochody ogółem

Wzrost dochodów ogółem w latach 2025 – 2036 został założony na poziomie 1%-3%, z zastrzeżeniem, że w latach 2025 - 2026 występują zwiększone, opisane wcześniej kwoty

dochodów majątkowych związanych z realizacją inwestycji, z dofinansowaniem zewnętrznym, powoduje zachwianie tej relacji.

Poz. 1.1. Dochody bieżące

Wzrost dochodów bieżących w latach objętych Wieloletnią Prognozą Finansową zaplanowano z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i od osób prawnych. Kwota środków z subwencji ogólnej jest, porównywalnie do roku 2025, pominięta z założenia, że zgodnie z nową ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wpływy z podatków dochodowych będą wystarczające do pokrycia potrzeb finansowych Miasta Bielsk Podlaski. Jednocześnie uwzględniono spadek w 2025 r. dochodów z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące, ponieważ część tych środków będzie przekazywana do budżetu miasta w ciągu roku i dlatego w prognozowanym 2025 r. są one niższe i od lat poprzednich i od lat następnych. Oprócz tego należy wziąć pod uwagę brak dotacji przedszkolnej, która w przypadku Miasta Bielsk Podlaski w 2024 r. wynosi 2.916.107 zł. Dotacja została, zgodnie z nową przytoczoną ustawą, zastąpiona potrzebami oświatowymi, dla pokrycia których wystarczające są wpływy z podatków dochodowych osób fizycznych i osób prawnych. Pozostałe dochody bieżące także wzrastają sukcesywnie, bo należy zakładać wzrost wpływów między innymi z tytułu opłat adiacenckich po zrealizowaniu prowadzonych inwestycji drogowych. W roku 2025 w dalszym ciągu jest przewidziane dokonywanie wycen nieruchomości i naliczanie posiadaczom nieruchomości opłat adiacenckich. Zakłada się także, że grunty prywatne, znajdujące się przy tych ulicach będą ulegały scaleniom i podziałom w celu rozwoju budownictwa mieszkaniowego indywidualnego, co przyczyni się do zwiększenia kwoty opłat adiacenckich z tytułu scalania i podziału.

Poz. 1.1.1. Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych

Przy planowaniu dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych w 2025 r. przyjęto kwotę 84.086.354 zł, wynikającą z pisma Ministra Finansów o należnych na 2025 rok dochodach z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, podatku dochodowym od osób prawnych oraz dochodach z tytułu subwencji ogólnej (Załącznik do pisma Ministra Finansów nr ST3.4750.14.2024), opartej na wchodzących w życie od dnia 1 stycznia 2025 r. uregulowaniach prawnych, o których stanowi ustawa z dnia 21 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572). W kolejnych latach założono dalszy wzrost tych dochodów na poziomie 1%-3% r/r, przyjmując dalszy przyrost liczby osób pracujących oraz wzrost wynagrodzeń.

Poz. 1.1.2. Dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych

W zakresie dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych w 2025 r. przyjęto kwotę 8.487.954 zł także wynikającą z przytoczonego pisma Ministra Finansów i jest to kwota nieporównywalna do lat historycznych, ponieważ wynika z nowego podziału dochodów dla jednostek samorządu terytorialnego. W kolejnych latach prognozy zaplanowano dalszy przyrost na poziomie 1%-3%.

Poz. 1.1.3. Dochody z subwencji ogólnej

Ustawa z dnia 21 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572) wprowadza pojęcie potrzeb finansowych j.s.t. i zawiera metody kalkulacji wysokości tych potrzeb. W przypadku Miasta Bielsk Podlaski dochody z udziału w

PIT i CIT, wyliczone wg nowego algorytmu, są wystarczające do pokrycia wyliczonych potrzeb finansowych i dlatego samorząd nie dostanie subwencji ogólnej z budżetu państwa. Taka sama sytuacja została zaplanowana na kolejne lata prognozy.

Poz. 1.1.4. Dochody z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące

Kwota dotacji zaplanowana na 2025r. na poziomie 15.187.902 zł w rzeczywistości będzie wyższa ze względu na to, że kwota dotacji wzrośnie jeszcze do końca roku 2025 w stosunku do przyjętego planu przy konstrukcji projektu budżetu. Zakłada się jej sukcesywny wzrost ze względu na kontynuację założonej polityki społecznej i socjalnej oraz kontynuację przyjętych programów rządowych, opisanych na wstępie, a finansowanych z przyjętych przez rząd rezerw celowych. Niemniej jednak, w 2025 r. kwota uzyskanych dotacji będzie niższa od lat poprzednich, między innymi z powodu braku dotacji przedszkolnej. Założono nieznaczny, na poziomie 1%-4%, przyrost kwot dotacji na wszystkie lata objęte Wieloletnią Prognozą Finansową.

Poz. 1.1.5. Pozostałe dochody bieżące, w tym z podatku od nieruchomości (poz. 1.1.5 i poz. 1.1.5.1)

Pozostałe dochody bieżące zostały zaplanowane na 2025 r. w kwocie 39.425.475 zł, w tym z podatku od nieruchomości w kwocie 23.276.401 zł.

W dniu 29 października 2024 r. Rada Miasta Bielsk Podlaski podjęła Uchwałę Nr VII/62/24 Rady Miasta Bielsk Podlaski w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości. Przyjęte w planie 2025 r. kwoty podatków wynikają z uchwalonych stawek, przy założeniu także przyrostu przedmiotów opodatkowania. Pomimo podwyższenia stawek podatków, w dalszym ciągu stosowane wysokości opodatkowania są niższe od górnych stawek ustawowych na 2025 rok. Różnica między stawkami górnymi zastosowanymi na 2025r., przyjętymi na podstawie w/w uchwały, a stawkami możliwymi do zastosowania na podstawie ustaw, daje potencjał do zwiększania dochodów z tych tytułów w latach następnych, ale jednocześnie nie może być nadmiernym obciążeniem dla mieszkańców i przedsiębiorców. Dlatego też kwota podatków od nieruchomości wzrasta tylko nieznacznie w całym okresie objętym Wieloletnią Prognozą Finansową. Na 2025 r. nie zostały zmienione stawki podatku od środków transportowych, więc prognozę dochodów z tego tytułu wyliczono w oparciu o stawki z 2024 r., ale przy założeniu nieznacznego wzrostu liczby przedmiotów opodatkowania.

Poz. 1.2. Dochody majątkowe

W pozycji dochodów majątkowych w roku 2025 zostały zaplanowane dofinansowania ze środków zewnętrznych bezzwrotnych do projektów jednorocznych i wieloletnich, wymienionych na wstępie.

Oprócz w/w źródeł założono także dochody ze sprzedaży nieruchomości, a głównie terenów inwestycyjnych oraz mieszkań. Przetargi na sprzedaż nieruchomości są organizowane w trybie ciągłym, a zaplanowana kwota dochodów z tytułu sprzedaży nieruchomości, to niewielka część wartości rynkowej potencjału posiadanego przez Miasto i możliwego do sprzedaży. Biorąc pod uwagę rosnące wydatki budżetu, przy założeniu braku zaciągania nowego zadłużenia w 2025 r., niezbędnym będzie realizowanie sprzedaży nieruchomości, szczególnie mieszkań położonych w budynkach zarządzanych przez wspólnoty mieszkaniowe, gdzie Miasto Bielsk

Podlaski posiada mniejszościowe udziały. Na kolejne lata prognozy nie zakłada się osiągnięcia dochodów ze sprzedaży nieruchomości.

Dochody majątkowe w 2025 r. zaplanowano w wysokości 26.352.345 zł.

Poz. 2. Wydatki ogółem

Wzrost kwoty wydatków ogółem w roku 2025 do 175.352.438 zł oraz kolejny ich przyrost latach objętych Wieloletnią Prognozą Finansową wynika zarówno z realizacji zadań bieżących, jak i zadań o charakterze majątkowym. Zadania wpisane do wykazu przedsięwzięć wieloletnich będą zakończone w roku 2026 (majątkowe) i w roku 2028 (bieżące). W kolejnych latach Wieloletniej Prognozy Finansowej zostały zaplanowane tylko niezbędne inwestycje w posiadanym majątku, głównie w budynkach użyteczności publicznej.

Poz. 2.1. Wydatki bieżące

Wzrost wydatków bieżących zaplanowany dla roku 2025 do kwoty 142.647.028 zł wynika z zaprzestania obsługi programów omówionych w części dotyczącej wydatków ogółem, a także ze wzrostu wydatków na obsługę systemu gospodarki odpadami komunalnymi, wydatków na realizację zadań oświatowych oraz z tytułu wzrostu płacy minimalnej.

Różnica między dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi, wskazana w poz. 7.1 wynika z prognozowanego poziomu wzrostu dochodów i wydatków. Wynik budżetu w sekcji bieżącej jest nadwyżką w każdym roku prognozy.

Wynik budżetu w sekcji bieżącej, zaplanowany na rok 2025, jest realny do uzyskania głównie za sprawą otrzymanych znacznie zwiększonych dochodów bieżących. Miasto Bielsk Podlaski w ciągu każdego roku budżetowego bardzo wnikliwie analizuje wynik operacyjny budżetu i jego zmiany, a przede wszystkim źródła tych zmian.

W kolumnie 2.1.2, od roku 2027 do roku 2036, zostały wprowadzone wydatki bieżące z tytułu poręczeń i gwarancji. Miasto Bielsk Podlaski zamierza podpisać umowę trójstronną z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Miejskim Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej S.A. w Bielsku Podlaskim. Umowa trójstronna będzie stanowiła zabezpieczenie pożyczki zaciągniętej przez Spółkę gminną, w której Miasto objęło 100% akcji. Spółka podpisała umowę Nr 219/2023/Wn10/OA-ew-ku/P o dofinansowanie w formie pożyczki w wysokości 11.782.400 zł przedsięwzięcia inwestycyjnego pn. „Budowa kotłowni opalanej biomasą w MPEC S.A. w Bielsku Podlaskim”. Warunkiem wypłaty pożyczki jest ustanowienie prawnego zabezpieczenia, między innymi podpisanie umowy trójstronnej, która określa maksymalną kwotę zobowiązania Akcjonariusza na 125% kwoty pożyczki, tj. 14.728.000 zł, na okres od dnia podpisania do 31 marca 2045 r., tj. na okres dłuższy o 6 miesięcy od terminu końcowej spłaty pożyczki, przypadającego na dzień 30.09.2044 r. Pożyczka została udzielona ze środków krajowych.

Umowa trójstronna stanowi, że Akcjonariusz zapewni Spółce środki niezbędne do spłaty wymagalnych wierzytelności wynikających z umowy pożyczki. W terminie 60 dni od dnia otrzymania od NFOŚiGW zawiadomienia o zaległościach Spółki, Akcjonariusz oraz Spółka podejmą niezbędne czynności związane z udzieleniem Spółce przez Akcjonariusza pożyczki na kwotę określoną w zawiadomieniu o zaległościach lub Akcjonariusz podejmie jako Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy niezbędne czynności związane z podwyższeniem kapitału

zakładowego Spółki i w każdym przypadku Akcjonariusz ujmie w przewidzianej prawem formie udzielenie pożyczki lub podwyższenie kapitału Spółki w budżecie Miasta oraz w wykazie przedsięwzięć realizowanych lub planowanych do realizacji. Po otrzymaniu zawiadomienia o zaległościach, Akcjonariusz jest zobowiązany do dokonania czynności dokapitalizowania Spółki o kwotę nie niższą niż określona w zawiadomieniu i wpłaty tej kwoty na rachunek Spółki w ciągu 3 miesięcy od otrzymania zawiadomienia o zaległości. Akcjonariusz wybiera formę dokapitalizowania i informuje o tym NFOŚiGW oraz Spółkę. Spółka natomiast jest zobowiązana do zawiadamiania Akcjonariusza w przypadku braku niezbędnych środków na spłatę wierzytelności.

Najwyższa Izba Kontroli w Raporcie NIK z 2021 roku (<https://www.nik.gov.pl/plik/id,25338,vp,28094.pdf>) wskazuje, że: "Umowa wsparcia (umowa nienazwana) to rodzaj zabezpieczenia, jakie otrzymuje finansujący przedsięwzięcie podmiot, gdy finansowanym jest spółka komunalna, a wspierającym jej właściciel, czyli samorząd. Wg opinii NIK istnieją dwa rodzaje umów wsparcia. W pierwszym przypadku w umowie wsparcia chodzi o pogodzenie dwóch interesów. Z jednej strony samorząd realizując za pośrednictwem swojej spółki jakiś projekt inwestycyjny, chce pozyskać finansowanie w taki sposób, by nie pogorszyć sobie wskaźników zadłużenia. Z drugiej zaś strony instytucja finansująca chce mieć pewność, że pożyczając spółce pieniądze otrzyma je z powrotem. Jest to istotne, zwłaszcza w przypadku inwestycji z zasady niedochodowych, jak budowa szpitali, infrastruktury sportowej, szkół i przedszkoli, budynków komunalnych i dróg, inwestycji realizowanych na zasadach partnerstwa publiczno - prywatnego czy zagwarantowanie przez samorząd wykupu obligacji przez emitenta obligacji. W tym przypadku dokapitalizowanie spółki jest przedsięwzięciem wieloletnim, ujętym w wieloletniej prognozie finansowej.

Drugi rodzaj umowy wsparcia to umowa trójstronna zawierana między samorządem a spółką komunalną przy udziale banku lub innej instytucji finansowej, określanej jako agent płatniczy. Konsekwencją tak zawartej umowy wsparcia są tzw. umowy wykonawcze, które zobowiązują jednostki do corocznego wnoszenia do spółek tzw. rekompensaty bieżącej za wykonanie powierzonych zadań i rekompensaty inwestycyjnej na spłatę zaciągniętych przez spółkę zobowiązań, na ogół przy wykupie wyemitowanych przez nią obligacji.

Wydatki te ujmowane są w wydatkach budżetu oraz jako przedsięwzięcia w załączniku do wieloletnich prognoz finansowych. Zobowiązania te, w świetle obowiązujących przepisów prawa, nie stanowią zobowiązań jst nawet wówczas, gdy jest ona jedynym udziałowcem spółki, ponieważ jednostka nie jest stroną zawieranych umów. Nie można tych zobowiązań traktować jako poręczeń lub gwarancji, bo w istocie stanowiłoby to dwukrotne obciążenie planu wydatków budżetu z tego samego tytułu – raz z tytułu objęcia udziałów w zamian za przekazanie środków na spłatę zobowiązań finansowych przez spółkę, drugi raz z tytułu ewentualnego niespłacenia przez spółkę zobowiązania z przekazanych przez samorząd środków.

Umowa wsparcia pozwala finansującemu wystąpić z roszczeniem bezpośrednio do wspierającego (samorządu) – z pominięciem spółki komunalnej. Najbardziej popularne formy zabezpieczeń w ramach umów wsparcia to: zobowiązanie do naprawienia szkody (art. 391 Kodeksu cywilnego), dopłaty do kapitału, kara umowna oraz opcja put (rodzaj kontraktu, w przypadku którego wystawca gwarantuje nabywcy prawo, ale nie obowiązek, sprzedania waloru bazowego w określonym terminie i po z góry ustalonej cenie)."

Umowa trójstronna zaproponowana do podpisu dla Miasta Bielsk Podlaski różni się od tego opisanego w raporcie NIK o tyle, iż NFOŚiGW nie będzie działał bezpośrednio w stosunku do

gminy, tylko zawsze za pośrednictwem Spółki. Miasto nie ma zobowiązania względem NFOŚiGW, tylko zobowiązanie warunkowe względem Spółki – zobowiązanie dokapitalizowania. Na moment podpisywania umowy trójstronnej Spółka jest w dobrej kondycji finansowej i nie ma zagrożenia utraty płynności. Niemniej jednak, z ostrożności, Miasto Bielsk Podlaski w każdym roku, do roku 2044, kiedy przypada zakończenie spłaty przez Spółkę zobowiązania wobec NFOŚiGW, będzie wprowadzało do uchwały budżetowej limit poręczeń i gwarancji w wysokości 14.728.000 zł. Jednocześnie w Załączniku Nr 1 do WPF wprowadza się kwotę wydatków bieżących z tytułu poręczeń i gwarancji, poczynając dla roku 2027 – 420.800 zł (125% kwoty pożyczki przypadającej do spłaty w 2027r.), od roku 2028 do roku 2036 po 841.600 zł (125% kwoty przypadającej do spłaty w każdym roku). Spłaty pożyczki przez Spółkę komunalną będą następowały corocznie w ratach kwartalnych, których suma przypadająca za rok stanowi 673.640 zł.

Miasto Bielsk Podlaski nie wydłuża Wieloletniej Prognozy Finansowej do końca obowiązywania umowy trójstronnej, tj. do dnia 31 marca 2045 roku, przypadającego 6 miesięcy po spłacie pożyczki przez Spółkę, ponieważ zobowiązania Miasta jako Akcjonariusza jest warunkowe wobec Spółki, a nie wobec instytucji finansowej oraz wystąpienie zobowiązania jest zdarzeniem niepewnym.

W przypadku wystąpienia konieczności dokapitalizowania Spółki, wówczas Miasto będzie dokonywało zmiany kwalifikacji wydatków z wymienionych w kolumnie 2.1.2 na odpowiednią, dostosowaną do wybranej formy dokapitalizowania, w celu uniknięcia podwójnego obciążania budżetu.

Poz. 2.1.1. Wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane

Zaplanowany wzrost wydatków na wynagrodzenia i składki od nich odprowadzane do kwoty 77.140.802 zł wynika z podwyższenia wynagrodzenia minimalnego i minimalnej stawki godzinowej. Oprócz tego, w planie wydatków na 2025 r., zostały ujęte nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne.

Poz. 2.1.3. Wydatki na obsługę długu

Wydatki na obsługę długu stanowią odsetki od zadłużenia zaciągniętego w latach ubiegłych, przed rokiem 2024. W latach następnych, także w roku prognozowanym 2025, nie planuje się przychodów budżetu z tytułu nowych produktów finansowych. Spłata zobowiązań dłużnych, dla których już są podpisane umowy, będzie następowała do roku 2036. Do kalkulacji wysokości odsetek przyjęto poziom oprocentowania opartego na stopie WIBOR 1M i WIBOR 6M oraz średnią marżę wynikającą z podpisanych umów. Ze względu na stabilizację ceny pieniądza, nie zakładano wzrostu stawek Wibor w kolejnych latach prognozy. W każdym roku założono kwotę ok. 100.000 zł na ewentualne wydatki związane z koniecznością skorzystania z kredytu na finansowanie przejściowego deficytu budżetu.

Poz. 2.2. Wydatki majątkowe

Analogicznie, jak zawarto przy opisie wydatków ogółem, planowany poziom wydatków majątkowych w latach 2025 – 2026 jest związany z realizacją przedsięwzięć inwestycyjnych jednorocznych i wieloletnich, współfinansowanych ze środków zewnętrznych, a wydatki zaplanowane na lata 2027-2036 dotyczą tylko środków własnych, także bez zwiększania

zadłużenia. Oprócz zadań dofinansowanych ze środków zewnętrznych, wymienionych przy opisie kształtowania się dochodów, ze środków własnych budżetu będą finansowane realizacje następujących zadań majątkowych:

- Budowa ul. Wierzbowej w Bielsku Podlaskim – dokumentacja projektowa – 286.590 zł,
- Wykonanie nawierzchni utwardzonej wraz z infrastrukturą techniczną i parkingiem na wysokości bloku mieszkalnego nr 109B przy ul. Białowieskiej w Bielsku Podlaskim - dokumentacja projektowa – 150.000 zł,
- Wykonanie odwodnienia drogi gminnej - ul. Wrzosowej (działka nr 3543/23) w Bielsku Podlaskim – 25.000 zł,
- Przebudowa drogi publicznej nr 107399B - ul. Wesoła w Bielsku Podlaskim - dokumentacja projektowa – 80.000 zł,
- Utwardzenie nawierzchni ul. Chmielnej 25 A-J wraz z budową i przebudową niezbędnej infrastruktury towarzyszącej - dokumentacja projektowa – 100.000 zł,
- Budowa chodnika wraz z oświetleniem w ul. Ekologicznej na odcinku od ul. Mickiewicza do ul. Daniłowicza w Bielsku Podlaskim - dokumentacja projektowa – 80.000 zł,
- realizacja projektu z budżetu obywatelskiego p.n. „COOLTURY idą w miasto”, zadanie będzie polegało na wykonaniu i montażu 8 figurek z brązu, figurki będą nawiązywać do miejsc gdzie zostaną ustawione na przykład CoolTur „Wędkarz” ustawiony obok stawu, CoolTur „Rycerz” ustawiony obok góry zamkowej – 90.000 zł,
- Nabycie gruntów na cele związane z modernizacją bądź budową dróg miejskich oraz powiększenie zasobu gruntów miejskich, odszkodowania za przejęte grunty – 2.596.000 zł,
- Modernizacja pomieszczeń garażowych – 120.000 zł,
- Zakup i montaż centrali telefonicznej – 28.000 zł,
- Opracowanie audytów efektywności energetycznej dla szkół podstawowych i przedszkoli – 120.000 zł,
- Oświetlenie ul. Jaroszewicza zaułek w Bielsku Podlaskim - (opracowanie dokumentacji technicznej i wykonanie) – 40.000 zł,
- Oświetlenie ul. Szydłówka i Lazurowej - (opracowanie dokumentacji technicznej i wykonanie) – 40.000 zł,
- budowa placu zabaw p.n. „Akademia małego odkrywcy” – 97.335 zł,
- Zakup szczotki do nawierzchni boiska sztucznego – 14.000 zł,
- Zakup ładowacza czołowego z hydrauliczną łyżką ze szczęką do ciągnika – 40.000 zł,
- Zakup przyczepy do ciągnika – 35.000 zł.
- Przebudowa ulicy Grabniak – dokumentacja projektowa – 120.000 zł,
- Opracowanie dokumentacji technicznych na doświetlenie przejść dla pieszych – 100.000 zł,
- Zakup urządzenia do automatycznego pakowania korespondencji w Urzędzie Miasta – 59.000 zł.
- Przebudowa ulicy Cegielnianej na odcinku od ul. Żytniej do ul. Wiśniowej oraz drogi wewnętrznej nr geod.3074 w Bielsku Podlaskim – dokumentacja projektowa – 74.944 zł,

- przebudowa ul. Kazimierzowskiej w Bielsku Podlaskim – dokumentacja projektowa - 178.344 zł (przesunięcie realizacji na 2025 r.),
- Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej Nr 107381B ul. Gajowej na odcinku od ul. Dubiażyńskiej do ul. Strzelniczej oraz drogi gminnej Nr 107350B ul. Strzelniczej na odcinku od ul. Gajowej do ul. Bohaterów Września w Bielsku – 191.610 zł (przesunięcie realizacji na 2025 r.),
- Przebudowa chodników i zjazdów ul. Kolejowa w Bielsku Podlaskim – dokumentacja projektowa – 61.500 zł (przesunięcie realizacji na 2025 r.),
- Utwardzenie terenu wraz z odwodnieniem na osiedlu Mickiewicza 27 - dokumentacja – 50.000 zł (przesunięcie realizacji na 2025 r.),
- Zielony, naturalny i klimatyczny Bielsk Podlaski - zwiększenie planu wydatków o kwotę 201.000 zł,
- Oświetlenie ul. Kazanowskiego w Bielsku Podlaskim” zwiększenie planu wydatków o kwotę 140.000 zł (przesunięcie realizacji na 2025 r.),
- dotacja celowa majątkowa Pływalni Miejskiej - Wodnik w kwocie 100.000 zł na sfinansowanie kosztów inwestycji pn. „Modernizacja Pływalni Miejskiej - WODNIK w Bielsku Podlaskim”.

Poz. 3. Wynik budżetu

Planuje się, że rok 2025 zostanie zakończony deficytem budżetu na poziomie 1.812.408 zł. Deficyt zostanie sfinansowany z wolnych środków, których plan został omówiony na wstępie.

W latach 2026-2036 są zaplanowane nadwyżki budżetowe, które będą przeznaczane na spłatę zobowiązań dłużnych z lat poprzednich.

Poz. 4. Przychody budżetu

W roku 2025 zostały zaplanowane przychody wewnętrzne jako wolne środki, których źródło zostało opisane na wstępie. Zarówno do zakończenia roku 2024, jak i w planie na 2025 r. nie planuje się przychodów zewnętrznych w postaci produktów finansowych o charakterze dłużnym.

Poz. 5. Rozchody budżetu

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu
Wykonanie 2024	2 400 000,00
2025	2 400 000,00
2026	2 400 000,00
2027	2 400 000,00
2028	2 700 000,00
2029	4 100 000,00
2030	4 100 000,00
2031	4 100 000,00

2032	4 100 000,00
2033	4 100 000,00
2034	5 100 000,00
2035	4 100 000,00
2036	2 800 000,00

Rozchody budżetu stanowią przypadające w poszczególnych latach budżetowych spłaty zaciągniętych zobowiązań w postaci pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wyemitowanych obligacji.

Spłata zobowiązań dłużnych, dla których już są podpisane umowy, będzie następowała do roku 2036. Spłaty są zaplanowane w takich kwotach i terminach, aby Miasto Bielsk Podlaski mogło zrealizować zaplanowane już inwestycje, spowolnić wydatki majątkowe i z wypracowanych nadwyżek budżetowych spłacić zobowiązania.

Poz. 6. Kwota długu

Wyszczególnienie	Kwota długu
Wykonanie 2022	38 396 406,00
Wykonanie 2023	44 800 000,00
Plan 3 kw. 2024	42 400 000,00
Wykonanie 2024	42 400 000,00
2025	40 000 000,00
2026	37 600 000,00
2027	35 200 000,00
2028	32 500 000,00
2029	28 400 000,00
2030	24 300 000,00
2031	20 200 000,00
2032	16 100 000,00
2033	12 000 000,00
2034	6 900 000,00
2035	2 800 000,00
2036	0,00

Kwota długu w latach 2025-2036 obejmuje zobowiązania zaciągnięte w latach wcześniejszych, zgodnie z zawartymi umowami. W roku 2025, ani w latach następnych, nie planuje się zaciągania nowych zobowiązań dłużnych.

Przy wyżej określonych założeniach w prognozie finansowej, zawartych w Załączniku Nr 1 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Bielsk Podlaski na lata

2025-2036 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2025-2036, relacje określone w art. 243 ufp są zachowane w poszczególnych latach prognozy.

Objaśnienia do Wykazu przedsięwzięć do WPF

Na rok 2025 został zaplanowany limit wydatków na realizację przedsięwzięć wieloletnich w wysokości 31.728.206 zł, z czego 5.769.086 zł, to wydatki bieżące, a 25.959.120 zł stanowią wydatki majątkowe.

W Wykazie przedsięwzięć do WPF nie występują wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno – prywatnego.

Przedsięwzięcia majątkowe będą realizowane w prognozowanych latach 2025-2026, przedsięwzięcia bieżące do roku 2028, natomiast spłata zaciągniętych zobowiązań nastąpi do roku 2036.